

De Crimine multiplici. De Decimis.

Duic heresim ^{.f. quilibet} ^{.f. crimina de iure diuino} ^{.f. habitata & hñda} ^{.f. ordinatos & or} ^{.f. dinandos} ^{.f. socia q̄ sūt enozmia dicta}

Tollūt nā bñficia p̄uant ordine cūctos ^{.f. crimen} ^{.f. symonia cōmissa} ^{.f. bñficiū}

Est aliud symō factus circa benefici ^{.f. bñficio eodē} ^{.f. tali symoniacō}

In isto crimie n̄ est p̄dicta pena. Nota qñ q̄s tene tur alii accusa re criminofum.

Nō disp̄set̄ in eo cū symone tali ^{.f. p̄bare valens crimē qd̄ h̄gere scitur} ^{.f. tpaliū} ^{.f. corruptelā}

In corruptelā rez seu sp̄ualem

Nō is populi tunc accusare teneris ^{.f. quicunq;} ^{.f. ne irre glaris fiat}

Clericus haud dicat nec p̄sulat vñ sequat̄ ^{.f. corporalis} ^{.f. mutilatio membri}

Dors indirecte directe seu mutilatus

Cetera quere in l̄a T de Testatione.

Culpa lata & culpa leuis ac leuissima que sit ^{.f. infra de Restitutione.}

Debitū p̄iugale p̄ post Diuortii. & quō reddi dz vide post diuortium & s. de Impedimētis in pluri bus locis.

^{.f. cōsuetudo} ^{.f. q̄ debet̄ ex negotiāde artificio scia ex m̄} ^{.f. licia seu venatōe & hmōi} ^{.f. excusar}

De triplici decia dñci mō danda

Mos p̄sonales decias dare sepe recusat ^{.f. p̄sonales}

Ast vbi mos petit has tūc d̄ licit̄ t̄buat̄ ^{.f. p̄sonales decias d̄ op̄t̄o suis ipudic̄s lucrāt̄} ^{.f. exñtes ocelli}

Sz meretrix p̄stet sil' histrio non manifesti

Nota d̄ rapia furto vsura & d̄ lucrāt̄ p̄ ludū d̄ symonia & d̄ iniusta exactōe nō d̄ iniusta snia de iniusto belloz hmōi q̄ li cite quis tenere non p̄t̄ h̄ restitueret tenef.

Iusta vñ iniusta deciabūt p̄dia semper ^{.f. q̄cūq; et̄ si seie iniusto foret sciat̄}

Dēs xp̄icole sil' omne genus decimabunt ^{.f. tā lata q̄ ecclesiastica} ^{.f. cuiuscūq; secte} ^{.f. d̄ iure naturali}

Predia leprosus decimet quoq; relligiosus ^{.f. si nō in cōi viuit h̄ de iure cōi} ^{.f. quisquis}

Aut foret exemptus nisi ius speāle recuset ^{.f. de iure cōi} ^{.f. eximat}

De Decimis.

Ipsi parrochie personales decimabit
.i. decimas .i. aliq̄s .i. sacra sua

Nunc ubi q̄s recipit sacra. vlt̄ d̄ina q̄s audit
.i. sup̄dictas .i. dare

Has personales non d̄z ferre iudeus
.i. sacra .i. iude?

Ma sacra nō sumit tal. diuina nec audit
.i. q̄libet .i. dare tenet. f. illi

Predia sed decimas dant eccleie mō cuius
.i. sita .i. cōsuetudo

Intra parrochia st̄ p̄dia strata. nisi mos
.i. obtineat .i. q̄ p̄diales decie eccleie p̄dicte

Tūc aliō teneat vlt̄ sit p̄scriptio facta
(d̄ari n̄ d̄nt .i. decias vt̄ de agnis z alijs feribz aialiu q̄ sunt p̄tim p̄diales decime. z p̄tim p̄sonales)

De mixtis dandis longe solitū retinebis
.i. de mixtis dandis

Cum mos nō paret si tunc animal videat
Pasci p̄tinue p̄prie per p̄dia dico
.i. possessor

Eius parrochie qui sit d̄ns modo curam
.i. aial pascens .i. p̄dicte z p̄prie

Bestias illi. huic parrochie decimabis
.i. decias mixtas p̄dicatas .i. parrochie

Debes diuidē si p̄dia sint aliē
.i. decias q̄lescūq̄

Nunc ubi sit moris antiqui soluere nullas
.i. aliq̄s .i. ex coarctōe q̄uis petere possit

Nō petat ecclesia dū scandala sunt oritura
Atq̄ p̄t dici decimas has esse solutas
.i. sub breui māu .i. olim .i. rapata

Vna sub summa semel eccleie numerata
.i. aliquā .i. sub feudo

Non nisi papa p̄t decimā laico dare feudo
.i. decia ifeudata .i. xp̄t̄iāe z laudabilif .i. vasall^o eccleie

Ex hac ecclesia bñ viuens p̄teget ille
.i. aliq̄

Laico decima nunq̄ p̄scribitur ip̄a
.i. cleric^o .i. decimā .i. h̄z .i. aliquā

Clerus p̄scribit dū parrochia tenet vnam

O XX
Cui sit danda de
cima p̄sonalis

Cui dāda sit deci
ma p̄dialis.

De decis mixtis

Alieubi nllē de
cime dant̄ ex con
suetudine.

De Dispensatione. De Diuortio

D

Dispensare in quibus Papa potest **D**s. J. in lra
p. d. papa. et in principio huius opusculi et d. Je
regularitate infra in littera J. Et in quibus epus
dispensat **D**s. J. Epus in littera E. Et in littera S
de Suspensione. et in littera O et J.

De Diuortio
Anouet rē. scilicet a
se p. cohabitatiōem
tanq̄ adulterij: l' ecō/
uerso vitz vir mlierē
suā. 32. q. 7. oēs cau
satiōes 2. c. adulterij.

Coniuictū vicio zodomie tua te mouet vxor
s. et a se pellē te p̄ ar. 32. q. 4. meretrices
s. debitū s. p̄ter tuā vxorē

Extra vas si quā fedaueris ip̄e pudoris
i. vxorē tuā s. p̄seuerādo i. h. s. te maritū sicut fieri
p̄ causa fornicatiōis
fm Hugō. 2 lau.

Se simul inuitā si polluis ip̄a repellet
i. p̄t manifestā fornicatōez math. xix.

Obue palā fornicatū pellet vterq̄
s. q̄ ē spūal fornicatio s. vel s. vel

Achere sim p̄ter. in daismum. gentilitatem.

Cyterq̄ id est vir et
mlier ad paria iudi/
cant vitz ad dimitte
dū aliū. Sitr ad pa
ria iudicatur in oibz
alijs casibz p̄dictis.
Et de heresi sitr.

**Nota q̄ ista cā fornicatiōis sē extendit ad fornicatiōis seu
adulterij suspitōez violentā saltē z certā. qz p̄batū est q̄ fuit so
lus cū sola. nudus cū nuda in eodē lecto. aut sīt in multz sece/
ris locis in latebris ad hoc cōmodis z hōis electz Ex his libe
re dimitte vxor 32. q. 1. dixit.**

**(Coniuictū vicio rē.) Nō solū fornicatiōis cā
h. etiā p̄ter zodomā z pollutōez alterius extra claustra pudo
ris z etiā siue vxoris alter z iugum p̄t alterz repellere. rē. Et si/
ghanf q̄rtuor casus in quibz ex iure p̄t fornicatiōem vxor dī
mittere vitz vel vir p̄t dimittere vxorē null' tñ eoz ip̄is viuē
tibz cum alio p̄trahere valet vt p̄z hic infra de diuortio. §. Ex
ditōe sua vir mechā. rē.**

Septē sūt casus
i q̄bz aliq̄s vxorē ad
ulterā l' ecōuerso nō
p̄t dimittere.

Prim' Scōs

Tercius

Quart' Quir'

Sextus

Non accusat nec adultera pellitur a te
s. vxorē tuā s. adulterio

Hanc si p̄stituis. vel eodem sis rēphensus

Sine vitz credit defunctum. cognita siue
i. ab i. viro

Abs altro credendo suū. violata vel extat
i. adulterij

Aut post mechiam sibi pacatam tenet ip̄am
i. sortio m̄moniali i. manifeste

Vir suus in socio maritali lumine claro

De Divortio.

Infidus expellēs p̄riā q̄ nupsit altri
.i. infidel .f. vxorē infidelē .f. viro
.f. ambobz ad fidē .f. m̄rimonia

Seſe cōuerſis itez ſeiungere debent
.i. fornicatio vni⁹ p̄iugū .f. int̄ aliquem
coniugum

Publica luxuria v̄l ſanguitas tibi cōſtans
.i. exceptio Non enim eſt reſtitu-
tio faciēda niſi p̄imo de excepti-
one cognoſcatur

Atq; rei iudicate ſit demptio facta
.f. viri ſeu vxoris v̄n̄ timer alter corpi ſuo nec ſecure
ſibi aliter p̄uidere p̄r niſi recedat

Vl ſit ſeuicia nimis indurata timenda

Quolibet iſtoꝝ diuortia facta manebunt

Scom pe. de pal. in. 4ta di. 29. Si in vno p̄iugū ſit tale
crimen q̄ timer alter corpi ſuo nec p̄r ſibi ſecure aliter p̄uidere
tunc licet dimittere talem nec tenet cohabitare. q; ſi non tenet
debitū reddere cum p̄iculo corpi ſui multominus cohabitare
extra de reſtitutoe ſpo. ex. tranſmiſſa z c. litteras .in ſi. Unde
falla eſt glo. extra de diuor. c. 2. q̄ dicit q̄ nō eſt dimitte da v̄l
oz etiam ſi vite viri fuerit infidiata. **I**tem q̄ v̄nus p̄iugū
trahit alterum ad crimē ita q̄ licet non cogatur peccare. tamē
p̄pter periculū fragilitatis ſuene p̄iugal̄is ſocietas ip̄m p̄tra-
hat ad p̄ctm̄ tenetur illud ſuare. **S**i oculus tuus dexter ſcan-
daliſat re erue eum. zc. **S**i em̄ cū p̄iculo corpi non tenet ma-
nere. multomin⁹ cū p̄iculo aie. **E**t ſicut nō tenet p̄pter p̄iculū
infidelitatis cohabitare cū infidelē. ita nec p̄pter p̄iculū alioꝝ
criminū. licet ad nullum poſſet cogi. **I**tem p̄pter alia crimina
v̄nius p̄iugū quibus alter non timer. p̄habilit̄ aie ſue nec cor-
pori non dz derelinquere p̄iugē etiā ſi ſit incorrigibilis niſi for-
nicatois cauſa. etiā ſemel cōmiſſe ſit cū infidelitaz̄ incorrigibi-
lis. hec pe. vbi ſup̄. **U**nde p̄z q̄no lz v̄nū p̄iugē alteꝝ dimitte
re ſi v̄nus ē laetro raptor ſeu fur. in quibz p̄cipue eſt p̄iculū cor-
poris z anime alteri p̄iugū.

.f. q̄ vterq; p̄iugū alteri nubere p̄t vt in maleficiatis v̄l ſaltem
alter vt in frigidis

Noto v̄l parte ſcindis p̄nubia ſepe
q̄ p̄des q̄ neut̄ p̄iugū p̄bere p̄t eis viuētibz ſi dirim̄t m̄ri-
monū tm̄ q̄ ad mutūā futurē p̄iugal̄ debiti ſeu cohabitatio-
nis vt p̄z paulo infra in certis caſibz.

.f. m̄r̄ aliq̄ .f. vir aliq; p̄petuo .f. aliq; naturalr
Si ſunt arta maleficiatus frigidus atq;

XXI

Septimus.

Quattuor ſt̄ ca-
ſus q̄b⁹ v̄n⁹ p̄i-
gū nō tenet redi-
re ad aliū eū pe-
tentem.

Certis caſib⁹ ſit
q̄n̄z diuortium i
toto v̄l in p̄te.

De Divortio.

Divortium i toto.

.s. q. vterq. coniugū alteri nubē
pr vt i maleficiat. z i art. l. sal
tē alē vt in frigidō naturalē

Hi summata scindūt cōnubia tota
.s. iuxta modū dcm .s. m̄rimonialr

.s. si saltē nubēs
vir n̄ sit frigidus
qz tal' nunq̄ nu
bere debet

De claci' reqre. j. d
Impedimēto impo
tentie coeundi.

Divortium i pre q
ad p̄fessionē rel
ligiōis a p̄bate.

Nota q. idē est si
alē coniugū tacēdo p̄
mittit alterz carnalitē
p̄us q̄gnituz p̄fiteri
seu ad ordinē sacroz
p̄moueri vt manē
alio mō p̄fentiar

**Ista p̄banē i py
fanella v̄oro iij**

**S. d. o. Itē in sum
ma Johā. et ab
alijs doctoribus
Itē ex cōstitutio
ne ecclie p̄stat.**

Putata tu valeas sil' hec se iūgere cuiq̄

.s. arte m̄lieri v'l frigidō .s. i coniugali debito zac
v'l maleficiato tu se exercendo

Sz dat' his annus triplex de iure p̄bādi

.s. carnalr .i. ab vxore .s. aliq̄ approbata

Cognitus vxore sub religioe p̄fessus

.s. ad p̄fessionē mariti .s. q. futurz m̄rimo sp̄ dirimet

Proz si faueat. semp post casta manebit

.s. mulier p̄fata .s. corā ep̄o aut alijs honestis v'l als

Dum vouit rite sic semp viuere caste.

.i. m̄rimoniu tale dirimet
.s. m̄lier p̄dicta

Nil erit hec nubens post mortē rite p̄fessi

Cp̄fessi .s. sui mariti saltē i religioe approbata. Scdm De. d
pal. i 4° di. 27. q. 3. tal' p̄iū remanes i secl'o p̄fentis i p̄fesi
sionē alteri itelligit p̄l. p̄tinetiā p̄mittere sic q. mortuo p̄fesso
cū alio p̄bere n̄ p̄r qz si remanes i secl'o sit iuuenis v'l qz leuis z
suspect' n̄ dz alē sine altero intrare v'l recipi sez vn' in monaste
.s. sup̄ dictū Crio viroz altera mulierz.

Nam votū tale quasi sit solenne putat'

.s. vxor p̄fata .s. p̄ admissionē p̄fessionis viri sui
.s. castratē p̄pernā

Inscia sed iur' nō tendēs rite vouere

.s. vxor .s. tale m̄rimoniu rite p̄tractum
.s. mariti sui

Nubens post mortē tenet illud iure p̄fessi

.s. post qd m̄rimoniu p̄tractū nō dirimit
.s. a iurispit'

Nā votū tale quasi simplex iure putatur

.s. post simplex votū s' h̄ nō eriget
.s. in sup̄ dicto cāu .i. iurispitos

Sed mortale facit sic nubēs. debita reddet

Hic paret varie doctores esse locutos

De Divortio.

XXII

Chorā dū qm̄ m̄rimonto n̄ p̄summato alt̄ itrat religionē al/
 tero sciēte v̄l iūto qd̄ fieri p̄t i q̄ cāu remanēs i secl̄o
 dz̄ expectare vsq; ad p̄fessionē p̄iūgs̄ i gressi religionē h̄z̄ oīs .
 nā si egredereť an̄ p̄fessionē tenet̄ eū recipi et̄ p̄traxisset z̄ cō
 summasset m̄rimoniū cū alio. q; nisi p̄ p̄fessionē z̄ n̄ p̄us dissol
 uit vinculū m̄rimoniū. hec p. de pal. in 4° di. 27. q. 3. **S**z̄ fm̄
 Hosti. i summa dū q̄rit an̄ t̄ps̄ p̄batōis i tali debeat abbe/
 uiari d̄t ex q̄ ius p̄mittit talē itrare religionē z̄ t̄ps̄ p̄batōis sic
 i dictū nō solū i fauorē p̄uersi h̄ et̄ i fauorē religionis vt̄ experis
 an̄t mores p̄uersi. iō n̄ dz̄ illd̄ t̄ps̄ abbeuiari nisi appeat fraus
 vt̄ cū irer discursēdo s̄ vno ad aliō. **S**z̄ si capl̄m̄ z̄ i gressus vo
 lunt. p̄nt̄ abbeuiare annū p̄batōis. qd̄ t̄m̄ mendicantes face
 re non p̄nt̄ sine dispensatōe pape.
 .s. subdyaconat^o dyaconat^o v̄l p̄sbiterat^o z̄ sic h̄ sp̄ intelligit̄
 in silib; istis casib; s^c l̄ tacēdo p̄mittēte

Si sacer ordo datur vxore fauente benigne
 .s. i tui sacri ordis susceptō e aut p̄us
Quā nosti carne q̄ vouit viuere caste
 .s. ex admisiōe .s. eē deure v̄l als .s. viuere
Aut hinc scit mulier q̄ semp̄ casta tenet̄
 .s. vxor tua .i. ordies sacros .i. ordinari
Et sic p̄mittit te. post ad sacra moueri
 .s. vxor .i. dirimet̄ p̄tractū m̄rimom̄

Facta morte tua si nubat ius reuocabit
 .s. tua s^c v̄l tacēdo p̄mittēte

Si sacer ordo datur vxore fauēte benigne
 .i. m̄rimonto nondū p̄summato
Copula carnalis dum iā sit nulla secuta
 .s. sic ordinari .i. nubē p̄t .s. viro
Tereuocare nequit. post mortē nubit̄ altri
 .s. nisi Quia sic p̄hibet̄ h̄bere h̄ si sic p̄traxerit tenet̄ m̄rimom̄
 quia simplex vorū fuit

Ni mulier vouit se castam semp̄ habere
 Q; q̄ diu abovigerint manz̄ v̄culū m̄ri
 monū vt̄ scz̄ vxor n̄ p̄t̄ h̄ e cū alio q̄ diu
 v̄t̄ su^o ordinar^o vixerit

Ubi p̄summata solunt cōnubia parte
Vxor p̄mittēs viz̄ suū p̄fiteri aut ordiari in sa
 cre; dz̄ p̄pelli p̄ep̄z̄ aut als rite ad p̄petuā castitatē
 ip̄o iure. l̄ intrare religionē si iuuēis z̄ suspectā h̄z̄
 s^c l̄ tacēdo dissimulz̄ .s. su^o .s. p̄ p̄fessionē solēnem

Vxor si faueat q̄ vir sit religiosus

Divortiu in pre
 q̄ ad susceptōem
 ordinis sacri co/
 pula carnali se/
 cuta.
Ista fert Antho
 nin^o in eccl̄a pre
 de Doro.

Divortiu in pre
 q̄ ad susceptōem
 ordis sacri copla
 carnali n̄ secuta

Hec et; b. tho. in
 q̄to.

De Divortio.

D

s^o fauebat .s. extra religionē exis & seclat^o
vitz or^o subdyaconat^o aut dy
aconat^o v^o p^osbiteratus

Quē nouit carne v^o vt ipē sit ordine sacro

.s. nūc vxoz

.s. de iure

Si iuuenis coustat parēs suspecta iubet

.s. aliq^o q^oq^o

.s. sine exitu vtz extra
d^o p^ouer. p^ou. c. cū sis
2. c. vxozatus.

Iugiter vt casta sit religione subacta

.s. p^odicta vxoz

.s. extra religionē

Si foret antiqua sp^o viuat sibi casta

.s. p^odicti

q^o nullus eoz altero viuētē v^o mortuo cō
trahere p^ot cū altero ynq^o. 2 si aliq^o eoz
ynq^o p^otraxerit nullū est m^orimonium

Hi cōsummata soluunt cōnubia parte

.s. carnal^o p^ognit^o

Unus dū cōiunx sit religione p^ofessus

.s. p^ognit^o

.s. i. subdyaconatu & s^ol^o

Inuito reliquo si nō sit in ordine sacro

vitz p^ot carnalē copulā int^o eos p^ous factā

Quē post cōpellit vxoz de iure redire

.s. nubere poterit nihilominus indu
cend^o redire ad monasteriū

Eius post mortē nubet de iure p^ofessus

Iste p^ofessus nubens post mortē vxozis debitū nō exiger.
Item si vnus intrans religionē de licentia alteri^o 2 a^o p^ofessio
nē reuocat^o tunc post mortē reuocant^o p^ot cū alia p^osona p^otrahē
nec tenetur redire ad monasteriū nec p^ohibetur exigere debitū
Et hoc totum vtz est si non emisit votum.

O.s. aliq^o p^ous m^orimo^o p^osumato .s. vxozē .s. v^ol^o nesciente

Ordine quis sacro functus muliere negate

.s. talis vir

Restitui d^o vxozī rite petenti

Debita nō poscet. vxozī debita reddet

videlicet p^opter caracterē
sacri ordinis quē a nulla
re nequit ecclia

Eius post mortē vir nubēs ius reuocabit

Cetera quere. f. in littera

D. de votis p^ongatoz

Isti duo casus
p^oenit^o votū p^ou
gatoz. S^ol^o t^o
casus seq^ons ali
qualiter.

Credire d^o ad coha
bitatōez & debitū cō
iugale q^od reddet sed
nō exiger. Post mor
tē at vxozis inducen
dus ē h^o nō cogēd^o re
dire ad mōasterium
q^o p^ofessio ex ordiari
one ecclie nulla fuit. h^o
sic non est de ordine
sacro vt p^o p^our.

De Diuortio.

XXXIII

Si sacer ordo datur tibi post cōnubia vera
.i. subdiaconat⁹ ⁊ sup̄ .i. m̄rimoniū rite tractuz
 sine carnali copula
.i. vxor s̄c̄ vt p̄dixit .i. d̄ iud̄ nisi religionē intrauerit
 .i. te petentē

Cū mulier nescit itez transibis ad ipam
.i. m̄rimonio nondū cōsummato

Copula carnal' q̄uis sit nulla secuta
.i. añ carnalē copulā .i. m̄lr .i. defuncto .i. licite .i. viro

Aut post consentit te functo nubit' altri
.i. marit⁹ ⁊ sua vxor

Tūc cōsummata soluuunt cōnubia pte
.i. in p̄fato cāu

Si vouit hec mulier post semper viuere caste
.i. castitatē post quod si contraxerit post mortē
 mariti tenet m̄rimoniū

Ep̄e sc̄ qz neqz p̄u
 guz alteri nubere p̄e
 ⁊ quo ad mutuā ser̄
 uitudinem legant.

Hoc veluti simplex votū de iure putetur
 Cetera hic deseruientia quere. **J**. de suspensione. **S**.
 qui incipit **Q**ui post p̄iugia. **zē**. **S**ilia q̄re de ma
 trimonio in fine **I**te in littera **D**. vbi d̄r cognitus
 vxore. **I**tem s̄le vide de impedimento impotētie
 coeundi p̄ totum.

.i. in m̄rio .i. q̄ ad cohabitatiōem
 ⁊ debitū reddendū ⁊ h̄
 ex iure diuino vicz ma
 thei. xix.

Propter mechiam cōiuncti soluitis altz
.i. vxorē mechātā .i. a se

Cōiū innocu⁹ hanc pellit ni resipiscat
.i. in a dulterio .i. maritū suū .i. adultēa .i. repetē v3

Quo tū innocuū rea captat post rep̄hensum
.i. diuortio .i. q̄ diu vixerit vxor: adultera

Ex diuerticulo tali ne nupseris altri
s̄c̄ vl' donec eā
 replacaueris

Sz mancas cast⁹ donec bōa sit sua fama
.i. marito aliq̄ .i. vxor .i. expellē p̄r maritus a
 inocua se corā iudice eccliaſti/
 co rōne adulteri

Sic mare mechāte m̄lr pba stet viceuerſa

De Divortio.

D

.i.ideo

.i. q. neut. iugum al
teri contrahere potest
viventibus

Cur consummata solvunt conubia pte

Cremanentes. i. manifesti
sunt et incorrigibiles secundum
Hugonem. q. 2. si quis vx
ore et alijs c. nisi. In
nocens timore incorne
tione in illa labat ex
suar debitu s. b. th.

Peccat mortali pscens vxore adultera pmanente
et eoduerso secundum Ray. et Hugonem Et sic irregularis
secundum b. Tho. ppter bigamiam.

.i. iugē vlt eoduerso
.i. exigendo sū e reddēdo

Est mortale suaz noscēs mechā remanentē

.i. debitū reddendo
.i. pū innocua

Ecclie nanq̄ facit ille statutum

.i. carnalr .i. vxore .i. adulterā .i. ppter bigamiā
.i. irregularit

Noscēs q̄sq; suā quā scit mechā dat irreg.

.i. notoriā .i. a viro tuo
.i. vxore

Divortio facto
cū fornicationis
notorie alit pū
gū. s. innocēs relli
gionē intrare pot
altero inuito s. b.
Tho.

Propter mechiam notam te stante repulsa
.i. vxore .i. vir tu? nec vxor reuocare poterit
.i. approbatā

Te petet innocuus inuita religionem

.i. secundum Bullb.

Si tūc cū mechō manifeste mechā mozet
.i. marit?

Nō tū hoc poterit in eodē post rep̄hensus

.i. vxor innocua poterit intrare rel
ligionem inuito viro

Sic mare mechante mlt̄ pba stet viceversa
Notandū q̄ ptracto m̄rimonio et consummato vlt nō psum
mato vic; clamdestine inf aliq̄s et postea ptingat alterz eorum
p̄trahere m̄rimoniū in facte ecclie cum alio vel alia eo inuito vlt
ignorante. tūc ille vlt illa que dimittit vlt p̄tēnit intrare p̄t relli
gionē approbatā et p̄fiteri. Sed alter si m̄aserit cum altera q̄
videt vxor vsq; post mortē adultere illi? tūc p̄bere nō v3 cū al
tera q̄ diu vixerit p̄ vxor tā p̄fessa nec petere eā potest et p̄tinere
spe d3 et cogit q̄ diu p̄fessa vixerit sic et eoduerso vic3 de vxore
adultera si m̄aserit cū altero q̄ videt marit? . rē.

.i. iugalitā s. b. tho.

Quā suam mecham fore scit vir debita n̄ det
.i. adulteriū

Quā mechia manifesta foret. quoq; nulla

De Divortio De Debito conjugali

f. adulterio vitz ne secuta ē .f. p. cohabitāōem
Ex h sperat correctio pellet z hanc vir
.i. videatur

Imo tenet ad h ne cōsentire videtur

f. eoduerso .i. adulterāte .i. viro .i. inopia .i. pellē tēz v3

Sic mechāte palā mare mox pba pellz z vroz

Sedm. b. tho. z Richar. in 4° Trē fm Archi. in rosario et
Jo. in summa p̄fel. Coniūg. innocens p̄t exigere debitū a suo
viuge adultero mā^o z pmanere qū extigit timore incōtinen-
tie ne in ipaz incidat z exacr^o reddere tenet v3 reus.

Ad ditione sua vir mecham nō remouebit

f. fm hostien. s^o vl' incōtinenti fm. b. tho. .f. vroz suā

Mi post octo dies vir mecham p̄bet esse

.i. fm hostien z Inno.

Aut sit tam notū qd nō queat illa negare

.f. fm Bullb.

.i. irez

Vel post expulsa tandē mechē apte

.f. fm Bullb.

.f. vroz sua

Seu cū mechante manifeste mechamoret

.f. ab ecclia .f. adulterā

.f. ad cohabitādū

.i. p̄ter cās sup̄dictas

.f. sine iud^o ecclie

Cogit hanc alias vir iure resumere pulsam

.i. marito

.i. vroz

.i. inopia

Sic mare mechante mlr pba stet viceversa

Cetera circa istā materiā p̄tinentia etiā d' redditi
one debiti. R^o .f. in lēa 3 de Impedimētis signā-
ter spūalis cognatiōis circa finē z ligatōis z p̄re

Actus cōiugij sine mortali bene fiunt

Quolibet in festo si causa plis agatur

s^o causa

.i. fornicatōis

Vel causa debiti vitandi quoqz forni

.f. sacri

.f. act^o iugales

Si sine cōtemptu festi vl' t̄pis extant

.i. q̄cūqz mlire

.i. p̄tīm mutū z 3 na-

turā fecisti

Vas rectū linqns coeūdo mutus habebis

.i. mō inordinato vitz fm oēs d̄nias positōis nihilo

min^o fuato debito vase

.i. 3 naturā

Cōtra hō sitū coeūdo non puto mutū

XXIII

Propt̄a autē ad-
ulterā vie inopi-
us n̄ expellet sed
iudicio ecclie ni-
si i certis casib^o h
positis Sile iudi-
ciū ē d' viro adul-
tero quem vroz
expellere p̄t.

Act^o m̄rimonia-
lis pōt fieri sine
mortali t̄rib^o ex
causis etiam i fe-
stis maioribus.

De Debito coniugali.

D

Item fm bñ thomā 2 p. de pal. non tenet coniux redde-
re debitū in loco sacro nec loco publico quia debita honestas
suanda est quo ad locū 2 est pceptū affirmatiuū. **S**ciēdus
quidem q̄ actus coniugalis aliqui est sine omni culpa vt cuz ori-
dinat ad plem pcreandā ad cultū dei. **E**l cū sit causa reddē-
di debitum. quia pmo mō est actus religionis. **S**cō mō iu-
sticie. **E**t si fiat ex caritate tal' act' est meritor' 2 sine culpa quia
omnis actus virtut' factus ex caritate meritorius est. **S**i pō
actus matrimonialis exerceat ad satisfaciendū 2 cupiscētie tūc
habet culpā annexā venialem qñ sūstinet intra limites mīmodia-
les. mortales pō qñ non sūstinet vt pōte quia vitur vt pōte mō in
debito vel quia eque libenter aliam pgnosceret.

Post iā cōtracta cōnubia rite duobus
i. p̄ p̄ba de p̄ri v'l p̄ sile
i. mutuo reddenda

Mensibus elapsis. ad debita q̄sq̄ tenet

i. antea v'l ante carnalē copulā
i. approbatā

An ratam poterit assumere religionem

i. in quo loco

Nunc vbi consuetū cōnubia sit benedici

i. nuptialem benedictōem
v'ic'z si absq̄ dispensatōe ec/
clie 2 sine iusta cā h' faciāt i. fm guilh.

Si coeunt ante nupti mortale relinquunt

fm. b. tho. in 4°. dist. 28. i. exigētē i. carnalr s' exactaz
reddens

Nec mortale facit spōsum noscēs mō sponsa

i. spōsum suum exigētē i. ip̄a spōsa exacta

Hūc cōsummāre credens cōnubia velle

i. in sponso i. spōsus esse v'ic'z v'l q̄ntū ad nobilitatē v'l
q̄ntū ad fortunā

Fraus nisi v'l paret melioris cōditōis

Scōm wil. qui p̄traxit cū aliq̄ clam destine 2 postea cum
alia publice exactus a p̄ma non tenet reddere debitū si ē in
loco vbi p̄suerū est q̄ ante carnalem copulā adhibeatur bene-
dictio nuptialis 2 sibi imputet illa q̄ clam destine p̄traxit 2 in-
gessit se periculo. **C**redo tamen q̄ si scōda relicta trāseat ad alt-
as pres cum p̄ma in quib' sine scandalo possint adhiberi so-
lennitates debite. vel si de solennitatib' non est p̄suetudo pos-
sit et cohabitare 2 si sic fecerit licitū est. hec wil. **I**tem etiaz
p̄hibetur ne ante benedictōem nuptialem qñ quis ducat eaz
q̄ alteri non fuit coniuncta p̄ mīmonū vt talis p̄sūmet mīmo-
nū. **Q**uia fm Rodo. vbi esset p̄suetudo q̄ nuptie bñdicant

De Debito coniugali. De Dote.

an carnale copulaz tuc p̄scens an b̄ndictioez peccat mortalit̄
Idē vil. v. l. sup. Sed rich. in 4° di. 28. z. b. tho. in eadē dī
cunt hoc esse vez respectu act^o petēdi: nō at respectu act^o red
dēdi. vt pz etz sup in metr̄ z glosa sua clar^o: Itē f̄m angeluz
Itē de b̄ndictōe limitat vez eē nisi ex cā rōnabili moueretur
ad petēdū puta p̄ fornicatōem vitā dā cū nō posset p̄tinere
nec posset vxorē ducere vt b̄ndicant p̄ dotē b̄ndā z h̄mōi qz
nec sic mortalit̄ peccaret nisi eēt scādālū i p̄tia. Idē vidēt sen
tīre Inno. z do. Anho. in c. de spō. qz l3 p̄suerudo h̄cat vim
legz cū lex nō obligat ad mortale nisi sit p̄ceptuz d̄ elec. c. ḡnālē
li. vi. Et sic vidēt n̄ peccare mortalit̄ si etz simplr p̄summarēt
an b̄ndictōez nisi eēt scādālū. Itē nec p̄sumari d̄z m̄rimoniuz
tractū i certz feriis qbz phibet ecclia vt pz. j. i lra 3 de Im
pedimētz Ibi Nēpe dies ferie. zc Itē nec debitū reddē tenet
vn^o p̄iuz alteri cā adulteriū. Itē nec p̄t impotētiaz salua sui
corpis icolumitare. Itē nec p̄t votū emissuz ab āboby de cōi
p̄sensu. Itē nec reddere tenet p̄t honestatē puta qz petit in ec
clesia vl in publico loco.

Dolus in p̄tractibus z in comodatis N^o in litte
ra N. Item in D. de Campsoribus.

Oniugio fracto dos illico desinit esse
.i. p̄ morte alteri^o
.i. defuncto vīz defuncti viri

Ergo viro functo mox heredes mlieri

s^o nisi paciscatur de dote lucranda in toto vel in parte post vx
orē mortem. Sile ē post viri mortē vbi paciscat qz m̄lr lucra
bit. donatōez p̄t nuptias factā a viro ipi vxorē. Itē lucrat
marit^o dotē p̄t adulteriū vxorē qn saltē sup h̄ i iudicio fuerit
iudicata. Itē lucrat vxore mortua intestata z i deficiētibz libe
ris z p̄pinqvis.

Pignus vel puta rem reddēt p̄ dote ligatā

.i. vxorē defūcta vīz petēdo dotē l̄ aliā rē p̄ ea nisi pactū fuisse
.i. q̄ dat marito p̄t on^o m̄rimoniū

Hoc nec vir faciet qz dos cernit mulierē

.i. adeo *.i. possessiōis vīz quā attulit marito suo z*
.i. vxorē post mortē mariti reddendā

Cur fructus mansi mlier p̄ dote locati

s^o qz als ad restitutōez teneret cū on^o m̄rimoniū iā cessauerit

In sortem numeret defuncto rite marito

.i. nuptias *.i. donatōez*

L Prop̄t coniugiū donū mulier quoqz reddet

Acta morte viri nisi pactio forte lucrēt

D XXV

Dos.

De donationibus & Dōre q̄s p̄t ul nō

XXX **D**

Extra de dona. inf. vi. z vxo. l. donatio §. sane L. de pac. cō-
uentus. l. ex morte.

**Quid sit dōatio
app̄t nuptias.**

Notandū q̄ in dōtib; istis z donatōib; app̄t nuptias sūt di-
uersa statuta z municipalia in diuersis locis.
.i. nuptias

**Donatō cā mor-
tis.**

Propter cōiugium donatio d̄r illud
.i. spōsa
Nō spōsus spōse dat cū dotē capit ex hac
Ast causa mortis donatio iure docēte
.i. illi

**Donatio inf vi-
uob;**

Dū quis h̄re magis se vult q̄s cui sua donat
.i. magis q̄s heredē suū

A plus herede vult h̄re cui donat h̄re

Nota q̄ dōatio cā mortis app̄t capta differt a legato **N**ō
legatū alienat sp̄ ab herede qd̄ nō fac̄ donatio cā mortis **T**res
impugnās testamentū p̄ hoc non p̄uat legato suo. §. tal̄ p̄ua-
tur donatōe causa mortis.

Ast inter viuos donatio d̄r illud

*.i. cogēte §. meralē
beralitate*

Nō licite donat q̄s. nullo iure p̄mente
.i. valebunt

Nec donare q̄ nec legare valebunt

*.i. p̄nt vicz inlrā **T** d̄ testamentis*

Qui nō legare valeant testatio mōstrat

A cler quē phibet penitus donare nequibit
.i. vicz

De maiestat; oppressus crimine lese
.i. publico

Seu p̄demnat; manifesto crimine cūctus
.i. p̄denatus .i. sniam .i. donare

Qui tñ añ valet decretū tradere iure

*.i. p̄familias §. nō filiūfamilias vtz
ī de illo qui legare p̄t*

Quisq; rei dñs ve domesticus vt p̄t ip̄e

*.i. q̄ nihil alienare p̄t sū tu-
toris anctē*

Pnt donare sed nō de iure pupillus
.i. vtz. L. si maior fac. ra. ba. l. vi.

Nec qui viginti quoq; q̄nq; minor foret añis

Donare q̄s p̄tul' nō De Electōe canonica

Quisq̄ domus p̄ri donat: genito quoq̄ tali
.i. p̄familias .i. donatē ex iure p̄r .i. filiofa^{as}
.i. extra p̄rāte p̄ris .i. filiusfamilias

¶ XXVI

Si foret emanceps genitus. sed nō v̄z int'
.i. q̄ vxor: donare posset viro l' ecōuerso nisi in certis casibz q̄s
videm p̄ylano de donatōe

Cui donare q̄s
debet de iure.

Proxēq̄ v̄z donatio iure pbante
.i. donatio

Nec int' sp̄sum quoq̄ sp̄sam iure valebit
.i. nec miles nec qlibet nec eccl'astic⁹ .i. nisi i sūma necēi/
rate z eleō sinant
s' l' fornicarie m̄licē

Nemo donare licite poterit meretrici
.i. turpit' ipi meretrici Itē au restitue tē vide j. d. Restitutōe

De restitutōe co
rū q̄ h signā vide d
Restitutōe vbi d̄r.
Distrio l' mētrix z c.

Sed sic donata de iure reposcere nescit
.i. hūstrōi v' iocu
latori v' sili.

Acdare q̄d modicū poteris licite ioculanti

Quellum est illicitum vt p̄z supra Bellum.

De Duello.

Que ecclesie reconsecratio vel eius reconsecra
tio quando requiritur **N** supra in lit
tera C. de Consecratione ecclesie v' cimi
vrij vel altaris.

Dantur tres forme p̄ quas electio fiet
.i. v̄z

De electōe cāoni
ca p̄ de triplici
forma eligendi.

Scrutiniū. cōis z inspiratio sicut
.i. cōpromissio .i. scrib' singul' .i. sine s' c' ip̄o iure

Accōpromissum q̄bus abs electio nulla
.i. p̄ viā scrutiniū

Om̄is canonica tria vult electio sana

His sine legitima neq̄t esse tibi vocitata
s' p̄mo .i. platum

Aptus sit elector sil' hic quē posco priorem

Sub forma iuris fore vult electio talis
.i. p̄r s' c' cē .i. credicātū maioē

Non v̄z eligere quē maius scis anathema
s' eligere p̄r

Sic nec suspēsus interdictus quoq̄ nullus
E ij